

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-02-17
Besvaras senast
2025-03-11

Till energi- och näringsminister Ebba Busch (KD)

2024/25:425 Planer på en ny kabel till Danmark

I Norge är flera partier överens om att landet inte ska förnya kablarna Skagerrak 1 och 2 på totalt 500 megawatt som förbinder södra Norge och norra Danmark när de löper ut 2026 och 2027. Anledningen är rädslan att smittas av Danmarks elpriser, som är bland de högsta i världen.

Förra veckan sprack likväl den norska regeringen när Senterpartiet lämnade för att man inte är överens om att införa EU:s fjärde energipaket, som bland annat syftar till att underlätta ytterligare för väderberoende elproduktion. Senterpartiet vill skapa förutsättningar för lägre och stabila elpriser i Norge i stället för att skicka kraften till EU, som har satt sig i en mycket svår situation med en alltför hög andel väderberoende kraft.

Trots risk för högre elpriser i Sverige är likväl Svenska kraftnät berett att bygga ut kablarna mellan Sverige och Danmark, och man skriver i ett pressmeddelande:

”Utlandsförbindelser stärker kopplingen till våra grannländer med ökade möjligheter till utbyte av el mellan länderna. En stark integration mellan Europas elsystem är en förutsättning för att vi ska kunna nå EU:s klimatmål om att öka andelen förnybar elproduktion och minska behovet av fossilbaserad produktion.”

Det handlar om de två förbindelserna Konti-Skan 1 och 2, som sträcker sig mellan Lindome i Sverige och Vester Hassing på Jylland i Danmark. Enligt Svenska kraftnät beräknas kablarna nå sin tekniska livslängd i mitten av 2030-talet.

Kapaciteten i överföringen uppgår i nuläget till 715 megawatt, men Svenska kraftnät vill nu i stället bygga en ny HVDC-länk, Konti-Skan Connect, på 1 000 MW, vilket motsvarar 285 MW mer än befintlig kabel.

Beslut om koncession beräknas enligt en övergripande tidsplan ske 2028. Byggekostnaderna uppskattas till 6,5 miljarder kronor och ska delas lika mellan Svenska kraftnät och danska motsvarigheten Energinet.

När det gäller utbyggnad av kabel till Tyskland, Hansa Powerbridge, resonerar regeringen annorlunda. Hansa Powerbridge är en likströmskabel som Svenska

kraftnät tillsammans med tyska stamnätsoperatören 50Hertz planerade till Tyskland. Regeringen har sedan dess föredömligt dragit i bromsen och avslagit kabeln eftersom påverkan på prisbilden i prisområde 4 skulle bli alltför stor. Motiveringen från regeringen var att Tyskland inte har några prisområden. Regeringens agerande är ett viktigt steg för att sätta press på Tyskland, men det krävs mer från Sverige, som att ställa krav på Tyskland att återöppna sina kärnkraftverk.

Eftersom Danmark och många andra länder i EU inte har tagit hand om sina elsystem innebär det att vi får högre elpriser i Sverige ju mer vi exponerar oss mot dem. Norge sätter norska intressen främst.

Europas industrimotor Tyskland står vid stupets brant och riskerar att dra med sig den svenska industrin i fallet, eftersom den tyska industrin är en mycket viktig handelspartner för Sverige.

Jag vill därför ställa följande frågor till energi- och näringsminister Ebba Busch:

1. Avser ministern att ta några generella initiativ med anledning av att Svenska kraftnät vill bygga en ny kabel till Danmark?
2. Kan ministern och regeringen tänka sig att sätta press på den tyska energipolitiken, och hur ska det i så fall gå till?
3. Kan ministern redogöra för skälen till att regeringen inte för samma resonemang för kabeln till Danmark som till Tyskland?

.....

Elsa Widding (-)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann